

Relasjonskontrakter

22.08.2024. Dialogkonferanse: Sømløse velferdsteknologiløsninger Trondheim kommune

Roar Jakobsen og Oddgeir Hvidsten, seniorrådgiver, HelseDirektoratet.

Hva er en relasjonskontrakt?

En relasjonskontrakt er en type kontrakt som skal skape god relasjon mellom kunde og leverandør gjennom samhandling over tid

 BIONTECH

Utvikling og distribusjon av mRNA COVID-19 vaksine.

 REGION H Rigshospitalet

Frigjøre fagfolkenes tid.
Endre og forbedre arbeidsprosessene på hjertesenteret.

 DNV Imatis

Forbedre pasientflyt på sykehuset. Redusere risiko for komplikasjoner med pasient.

 Haraldsplass diakonale sykehus

Kjennetegn ved gode relasjonskontrakter (1)

Tillit, utvikle en gjensidig fortrolighet mellom partene

- Partene blir kjent med hverandre
- Partene utvikler en forståelse for hvordan partneren vil komme til å handle i ulike situasjoner

Kjennetegn ved gode relasjonskontrakter (2)

Tydlig avhengighet mellom partene

- Partene jobber med felles mål og formål
- Partene åpner for tilgang til hverandres teknologi og kompetanse
- Partene gjør spesifikke tilpasninger til hverandre
- Partene prøver å balansere disse investeringene (slik at ikke en part må gjøre alle tilpasninger)

Kjennetegn ved gode relasjonskontrakter (3)

Vedvarenhet, lang nok kontraktsvarighet til at partene får igjen på sine investeringer

- Det tar tid å ta i bruk ny teknologi
- Det tar tid å endre arbeidsprosesser
- Det tar tid å hente ut gevinster

Kjennetegn ved gode relasjonskontrakter (4)

Formell juridisk kontrakt med tilleggsbestemmelser for å sikre samhandling

- Spesifisere roller, ansvar, forpliktelser og rettigheter
- Spesifisere hvordan partene skal tilpasse seg uventede situasjoner
- Når konflikter oppstår, evner partene å løse dem på hensiktsmessige måter

Kjennetegn ved gode relasjonskontrakter (5)

Uformelle samarbeidsnormer med spilleregler for samarbeidet (og hvordan ting skal gjøres)

- Norm om **fleksibilitet** handler om å utvikle en gjensidig forståelse for betydningen av å justere kursen underveis
- Norm om **solidaritet** innebærer at partene har et langsiktig perspektiv på samarbeidet og også ivaretar partnerens behov, selv om en kunne ha oppnådd kortsiktige gevinster ved å f. eks bryte samarbeidet
- Norm om **informasjonsutveksling** innebærer at partene gir all nødvendig informasjon til hverandre (også sensitiv informasjon) ofte og uformelt. Å holde tilbake informasjon kan virke demotiverende på samarbeidspartneren, samtidig som det signaliserer mistillit

Kjennetegn ved gode relasjonskontrakter (6)

Lovlige, utformet innenfor rammene av anskaffelseslovgivningen, herunder

- At oppdragsgiver opptrer i samsvar med grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarhet og forholdsmessighet (LOA § 4)
- At sentrale forhold ved kontrakten, eksempelvis lang kontraktsvarighet, begrunnes i forretningsmessige behov (avtalens formål, investeringskostnader eller brukerbehov) (FOA § 26-1)

Kjennetegn ved gode relasjonskontrakter (7)

Ledelse, sette på et godt lederskap av slike kontraktsrelasjoner. Handler i stor grad om å koordinere fremtidige handlinger uten å vite nøyaktig hvordan dette skal skje

- Relasjonskontrakter må ledes, og ledelesbehovet er vel så stort etter kontraktsignering som det er i anskaffelsesfasen
- Håndtere endringer underveis. Noe annet enn å gjennomføre endringer i egen organisasjon. Endringer må foretas i forståelse mellom partene
- Balansere hensynet mellom å beskytte egne interesser og ivareta kontraktspartnerens behov

Slike kontrakter kan være effektive, men ikke alltid

- Klassiske kontrakter er mer effektive når innkjøpssituasjonen er stabil og helt forutsigbar
- Men disse kontraktene bryter sammen når det er stort behov for partene gjør investeringer inn i kontraktsrelasjonen for å lykkes med å ta løsningene i bruk
- Relasjonskontrakter fungerer bedre i slike situasjoner, særlig når det er behov for partene å samarbeide over lang tid for å oppnå gevinster

HelseDirektoratet